

Ber om kunnskapsdugnad

NOR-FISHING

Havforskerne planlegger et faglig nettverk langs hele kysten for å komme videre i kysttorsk-forskningen og for å få på plass ei bedre og mer presis kysttorskforvaltning.

Terje Jensen
Trondheim

I dag forvaltes kysttorsken nærmest som en enkel bestand selv om man vet at det både finnes fjordtorskbestander i et utall fjorder, og dessuten vandrende kysttorskbestander uavhengig av disse. Siktemålet er ei slags regional forvaltning av disse bestandene, og da altså basert på mest mulig presis lokal registrering og forskning.

Forslaget går ut på å knytte sammen fagmiljøer på høyskoler og universitet langs kysten koordinert av Havforskningsinstituttet. Men målet er ikke nødvendigvis å forvalte hver eneste lille fjordbestand for seg.

Hvor detaljert?

– Her må vi se på hva som gagnar forvaltningen også. Det er et mangfold uten like, og det går ikke an å gjøre forvaltningen for komplisert, heller. Det er nettopp for å få mer fart i dette arbeidet at vi nå ønsker å engasjere også fagmiljøene ellers i enda større grad, forklarer havforsker Kjell Nedreaas.

Han peker på forslagene som nylig ble lagt fram rundt torskeoppdrett som eksempel på ei slags regional forvaltning. Her legges det opp til at oppdretterne bare skal kunne oppdrette torsk av lokale torskestammer for å hindre genetisk smitte utenfra ved rømming.

Det vurderes blant annet et påbud til oppdretterne om å ha data tilgjengelig til enhver tid som viser hvilken torskestamme de baserer oppdrettet på.

I ei orientering om bord på forskningsskipet «G.O. Sars» i går pekte Nedreaas på flere viktige oppgaver som grunnlag for ei framtidig regional kysttorskforvaltning. En av dem blir å definere genetiske klynger som hører sammen. Undersøkelser fra Skagerrak viser at torsken stort sett er i slekt innenfor en radius på 30 kilometer. Et annet viktig parameter blir å finne ut hva slags fiske som må reguleres for at forvaltningen skal være effektiv. I sør er det mest fritidsflåte og turister som fisker på kysttorskstammene. I nord er det yrkesfiskere.

– Her må vi vite hva som skal reguleres for at forvaltning og vern skal ha effekt, forklarte Nedreaas.

Rødlista

Å komme et skritt videre i presisjonen på kysttorskforvaltningen er ikke minst viktig i forhold til ei gjenoppbygging av bestanden. Basert på estimatene fra det internasjonale havforskningsrådet (ICES) har kysttorsk havnet på den internasjonale rødlista. Norske forskere mener den ikke hører

» Det er nettopp for å få mer fart i dette arbeidet at vi nå ønsker å engasjere også fagmiljøene ellers

Kjell Nedreaas, Havforskningsinstituttet

hjemme der, og i den forbindelse har nå de bedt ICES vurdere faren for at bestanden skal bli utfisket.

Bakgrunnen for at kysttorsk havnet på denne lista er at det har vært en over 50 prosents reduksjon av bestanden i løpet av de tre siste generasjonene.

Ikke godkjent

Og gjenoppbyggingen, som norske havforskere har sett tendenser til de siste to – tre årene er foreløpig ikke godkjent av ICES fordi de ikke godkjenner bestandsestimat når over en tredjedel av fangsten på angjeldende bestand ikke er tilbørlig registrert. Og det er

KYSTTORSK: Å komme et skritt videre i presisjonen på kysttorskforvaltningen er ikke minst viktig i forhold til ei gjenoppbygging av bestanden. Nå håper havforskerne på stordugnad for å skaffe kunnskap om kysttorsken. ARKIVFOTO: KNU TARNE VALØ

tilfellet for kysttorskens del i og med at mye fiskes som fritidsfiske.

For å få kysttorsken bort fra rødlista og over fra å være trua

til bare å være sårbar, kreves det at reduksjonen i bestanden over tre generasjoner reduseres til under 50 prosent. For at den skal tas helt ut, må denne

reduksjonen komme under 25 prosent.

terje.jensen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 21

Ingen nåde i oljekampen

– Vi prøver å snakke sammen. Men en plass går grensen, avslørte Bellonas Elisabeth Sæter da hun tirsdag møtte Sigrild Borthen Toven fra Oljeindustriens Landsforening på Speakers Corner på fiskerimessa til debatt om oljefeltene utenfor Lofoten og Vesterålen.

For Bellonas del går grensa nettopp ved fiskerihovedstaden Lofoten. Her lovet hun oljeindustrien uforsonlig kamp, spesielt fram mot valget neste høst.

Oljeindustrien var som vanlig noe mildere i tonen, men

ikke mindre bestemt av den grunn.

– Vi forholder oss til hva politikerne bestemmer, og kommer ikke til å bruke oljepenger for å smøre politiske partier.

Vi regner med å ha folk fra alle partier i vår leir, sa Borthen Toven blant annet.

På vegne av næringa gikk hun ikke med på å ha utvist noen form for kåtskap i forhold til nye oljefelt.

– Dette er en gjennomregulert virksomhet, og all virksomhet gjennomgår en lang, forsvarlig og grundig prosess,

hevdet hun. Sæter i Bellona mente oljeindustrien hadde sendt dårlige søknader i det siste, spesielt utenfor Fedje.

Det avfeide OLF-representanten:

– Det har ikke vært påslag på land fra oljeutslipp i Norge noen gang, selv ikke under Bravo-ulykken.

Olje fordampet fort, og mye av det er utslipp av naturlige stoffer, påpekte Borthen Toven i det som nok må karakteriseres som en tross alt mild start på Speakers Corner i Trondheim.

KJØR DEBATT: Oddbjørn Skarbøvik fra Fiskebåt klarte ikke å få oljedebattantene i tørtene på hverandre under første dag av Speakers Corner på fiskerimessa i Trondheim. I midten Sigrild Borthen Toven fra OLF, til høyre Elisabeth Sæter fra Bellona. FOTO: TERJE JENSEN